

Opinia o programie wychowania przedszkolnego SAMODZIELNE – WSZECHSTRONNE – SZCZĘŚLIWE

Autorki: Monika Chludzińska, Agata Kacprzak-Kołąkowska, Anna Kucharczyk,
Dorota Kucharska, Anna Pawłowska-Niedbała, Marta Pietrzak, Agata Smoderek.
Wydany przez: Nowa Era Sp. z o.o.

Program wychowania przedszkolnego wydawnictwa Nowa Era „Samodzielne, wszechstronne, szczęśliwe”, napisany przez nauczycieli i specjalistów z zakresu wychowania przedszkolnego, powstał w oparciu o wieloletnie doświadczenie zawodowe samych autorek oraz o przeprowadzoną metodę sondażu diagnostycznego wśród pedagogów, wykorzystujących sprawdzone w praktyce teorie, metody, techniki i narzędzia w wychowaniu przedszkolnym.

W rezultacie autorki stworzyły program oparty na podwalinach metodycznych uznanych teoretyków, nauczycieli i specjalistów – praktyków, dostosowany do potrzeb i możliwości dzieci w wieku 3–6 lat. Zbudowany zgodnie z art. 3 pkt.13b oraz art. 22a ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 oraz z 2021 r. poz. 4) uszczegóławia zapisy obowiązującej podstawy programowej wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356 oraz z 2018 r. poz. 1679), a ponadto odwołuje się do umiejętności kluczowych, takich jak: rozumienie i tworzenie informacji, wielojęzyczność, kompetencje matematyczne i w obszarze nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, kompetencje cyfrowe, osobiste, społeczne, umiejętności uczenia się, obywatelskie, kompetencje w zakresie przedsiębiorczości, jak też dotyczące świadomości i ekspresji kulturalnej.

W rozdziale 3. programu Anna Pawłowska-Niedbała opisała szczegółowo kształtowanie ww. kompetencji, ukazując koncepcję profesora Ryszarda Więckowskiego, wskazującą, że system edukacji wbudowuje się w naturalne mechanizmy rozwoju człowieka, który z samej natury i właściwości psychofizycznych dąży do poszukiwania i rozwiązywania problemów, do przeżywania i wyrażania własnych stanów emocjonalnych oraz samorozwoju i samorealizacji. Dodatkowo, zawarła wskazówki dla nauczyciela, ważne z punktu widzenia przygotowywania dzieci do nauki, pracy i życia w świecie przyszłości.

Autorki położyły nacisk na całościowe podejście do dziecka w wieku przedszkolnym, podając metody i formy pracy sprzyjające kooperacji, komunikacji, kreatywności, praktycznemu i eksperymentalnemu wykorzystywaniu wiedzy oraz indywidualizacji pracy z przedszkolakiem.

W rozdziale 4. programu nauczyciel znajdzie opis metody Edyty Gruszczyk Kolczyńskiej, Metody Projektu, Metody Dobrego Startu Marty Bogdanowicz, niezwykle ciekawej Edukacji przez ruch, z którą warto się szerzej zapoznać w ujęciu holistycznym wpierania rozwoju dziecka. Autorka Monika Chludzińska podaje również podział zabaw i opisuje realizację umuzykalnienia wśród przedszkolaków. W tym miejscu nauczyciel otrzymuje usystematyzowaną wiedzę z metodyki wychowania przedszkolnego.

Program ma układ spiralny. W treściach programowych wraca się do tych samych zagadnień na kolejnych coraz wyższych poziomach, rozszerzając ich zakres, co w niezwykle przejrzysty sposób ukazuje rozbudowana tabela (w rozdziale 2.) odnosząca się do czterech obszarów podstawy programowej: fizycznego, emocjonalnego, społecznego i poznawczego. Możliwość zaznaczania zrealizowanych treści programowych wraz z odniesieniem do podstawy programowej w poszczególnych grupach wiekowych pozwala nauczycielowi na monitorowanie realizacji programu, a tym samym podstawy programowej.

Program systematyzuje wiedzę w zakresie realizacji treści programowych we współpracy ze środowiskiem lokalnym, a także z rodzicami (rozd. 5 i 6). Agata Kacprzak-Końkowska zamieszcza propozycje rozwiązań dla osiągnięcia celów programowych wychowania przedszkolnego w szerszym kontekście np. edukacji dla bezpieczeństwa, działań samorządowych, społecznych – na rzecz innych, promocji, przedsiębiorczości, technologii informacyjnej.

W myśl edukacji włączającej program jest ukierunkowany na zintegrowane działania wychowawcze i profilaktyczne, indywidualizację pracy z dzieckiem z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych, a zatem zawiera propozycje rozwiązań dydaktycznych i metodycznych pozwalających nauczycielowi dostosować program do dziecka z różnymi możliwościami rozwojowymi.

W rozdziale 7. programu Agata Smoderek stworzyła dla pedagogów swoisty krótki przewodnik nauczyciela wychowania przedszkolnego – specjalisty, który realizuje zadania z całą grupą, organizuje pracę dla dzieci słabowidzących i słabosłyszących, z zespołem Aspergera, autyzmem, niepełnosprawnością intelektualną. Autorka zamieściła również wskazówki do pracy z dzieckiem zdolnym oraz rozwiązania dotyczące współpracy z rodzicami w zakresie wspierania rozwoju dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W bibliografii zamieszczonej na końcu programu nauczyciel znajdzie również wyselekcjonowane pozycje, do których odwołuje się autorka. Zapoznanie z tą literaturą pozwoli nauczycielowi w przystępny dla siebie sposób zrozumieć i realizować zapisy Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1280). Dodatkowo, w bibliografii znajduje się spis literatury z zakresu edukacji, wychowania i opieki w okresie wczesnodziecięcy.

W rozdziale 8. zawarta jest propozycja ewaluacji programu, przeznaczona nie tylko dla nauczycieli, ale także dla rodziców w celu optymalizacji procesu edukacyjnego. Zamieszczone kwestionariusze ankiet są gotowymi narzędziami.

W rozdziale 9. autorki poruszają tematykę obserwacji i diagnozy pedagogicznej, zamieszczają propozycje sposobów oceny stopnia osiągnięcia wymagań przez wychowanków, opisują sposoby pozyskania informacji o rozwoju i postępach dziecka i proponują gotowe karty i arkusze obserwacji 3-, 4-, 5-latka oraz skorzystanie z arkusza gotowości szkolnej sześciolatka i „Kart do diagnozowania gotowości szkolnej”.

Pozytywnie opiniuję i rekomenduję nauczycielom wychowania przedszkolnego program wychowania przedszkolnego wydawnictwa Nowa Era „Samodzielne, wszechstronne, szczęśliwe” .

W programie położono nacisk na to: **„Co robi nauczyciel w przedszkolu?”** i wzmocniono o treści: **„Jak to robi?”**.

Opiniowany program zawiera sprawdzone, ciągle aktualne i nowatorskie rozwiązania dydaktyczne oraz metodyczne, sprzyja praktycznemu i eksperymentalnemu wykorzystaniu wiedzy nabytej w przedszkolu w kolejnym etapie edukacyjnym, prezentuje podejście holistyczne i rozwija kompetencje kluczowe przedszkolaków, uwzględnia ich specjalne potrzeby edukacyjne. Pozwala na indywidualizację pracy z dzieckiem, rozbudza dziecięcą ciekawość poznawania świata, uwzględnia już na tym etapie elementy preorientacji zawodowej, wskazuje wykorzystywanie narzędzia ICT oraz zawiera sposoby ewaluacji programu.

Monika Magdalena Bachańska

nauczyciel dyplomowany